

За някои аспекти на кризата в здравеопазването и още нещо

На годишната сесия на Американския колеж по кардиология се случи безпрецедентна забрана за представяне на резултатите от голямо клинично проучване. Не защото са лоши, а защото са представени на медиите преди да бъдат докладвани на конференцията и обсъдени от научната общественост. В пресъобщението на конференцията се казва, че много лекари, които са участвали във форума и са имали специален интерес към тези резултати, са разочаровани.

Тези факти говорят за много неща. Първо се държи на дисциплина, която рядко наблюдаваме на форумите у нас. Второ, лекарите възприемат научните форуми като място за обучение и място за научаване на новости с готовност бързо да ги въведат в практиката. Контактът със специалистите, които са тествали новите подходи в практиката, е от особено голямо значение.

Тези факти ни карат да се замислим за това как използваме у нас научните форуми, те място за обучение и за дискусия на новости ли са? Защото често залите за празни. Но има и друг въпрос. Представените новости могат ли да се въведат в практиката или трябва да чакаме финансиращи организации да ги утвърдят? Затова ли много нови биомаркери не са въведени в практиката поради липса на финансиране за тях или рутинните лабораторните изследвания са сведени до такива отпреди десетилетия, понеже са много евтини. Или се отива в другата крайност – въвеждат се свръх-нови методи на лечение, за които у нас няма опитни специалисти, няма и международни убедителни доказателства за явните ползи от тях.

И дали на качествените форуми присъстват всички нуждаещи се от обучение или все още има лекари, които са на нивото на познанията от студентските учебници? Защото виждаме на практика как се увеличава предписването на много лекарства, а ефектите са минимални. Виждаме също така как пациентите приемат много медикаменти, някои в по-ниски, а други в надвишаващи препоръчителните дози, и малко се мисли за лекарствените взаимодействия. Виждаме също така как се пренебрегват някои класически неинвазивни изследвания и се пристъпва директно към скъпоструващи диагностични методи.

Кризата е не само лошо финансиране на лечението и диагностиката, криза има и в познанията, и в качеството на диагностиката и лечението. Системата трябва да стимулира добре информирани, а не да ги ограничава, да контролира постигането на резултатите и да стимулира практиките с добри постижения. Да не забравяме, че качествените практики не се нуждаят от реклама в медиите, те се познават от всички. А рекламата в публичното пространство (правилна или не) говори за много други проблеми.

Доц. Борислав Георгиев
Главен редактор